

## I. Základné údaje o navrhovateľovi

- 1.Názov: Miestny úrad Záhorská Bystrica
- 2.Identifikačné číslo: 604 887
- 3.Sídlo: ul.Čsl.tankistov 134, 843 57 Bratislava
- 4.Oprávnený zástupca navrhovateľa: Kubovič Vladimír
- 5.Kontaktná osoba navrhovateľa: Ing. Martin Marec

## II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

- 1.Názov: Územný plán zóny Záhorská Bystrica - Krče
- 2.Účel: Zámerom je využiť územie pre formovanie funkcie bývania a polyfunkcie.
- 3.Užívateľ: Mestská časť Záhorská Bystrica, hl.m. SR Bratislava a príslušné správy infraštruktúrnych zariadení (ZSE, ST...)
- 4.Charakter navrhovanej činnosti: nová činnosť, realizácia obytnej funkcie a polyfunkcie na území využívanom pôvodne pre poľnohospodársku funkciu.
- 5.Umiestnenie navrhovanej činnosti: hl.m. SR Bratislava – mestská časť Záhorská Bystrica, lokalita Krče. Obytný súbor Záhorská Bystrica – Krče sa nachádza v mestskej časti Bratislava – Záhorská Bystrica, v lokalite Krče, na južnej strane Záhorskej Bystrice, na východnej strane cesty I/2. Areál objektu je ohraničený zo všetkých strán zástavbou rodinných domov, z južnej strany sa nachádza poľnohospodárska pôda. Dopravne je lokalita napojená na cestu 1. triedy I/2 Bratislava – Malacky.
- 6.Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti: viď Príloha č.1
- 7.Termín začatia a ukončenia činnosti: Termín začatia činnosti: september 2006, termín ukončenia činnosti: - bez obmedzenia doby realizácie vlastnej funkcie bývania, predpoklad je do roku 2012.
- 8.Stručný opis technického a technologického riešenia:  
Navrhovaný zámer realizácie zástavby bude realizovaný formou nízkopodlažnej zástavby samostatne rodinných domov formou izolovaných jedno a dvoj-podlažných objektov so samostatnými vstupmi z prislúchajúcich komunikačných priestorov ale aj formou radových rodinných domov. V iných častiach zástavby prevládajú malopodlažné bytové domy s podlažnosťou do 4 podlaží samostatne stojace a radové a občianska vybavenosť.  
Zástavba má charakter uličnej a hniezdovej zástavby. Hustota zástavby je v jednotlivých častiach rozdielna. Zámer výstavby je situovaný do jednotlivých sektorov A, B, C,D, E, F, G1, G2, H1, H2, H3, I1, I2, a J. Hustota zástavby je v jednotlivých sektoroch rozdielna. Predpokladá sa, že bytoch v 207 rodinných domoch a 835 bytoch v bytových domoch bude ubytovaných 3336 obyvateľov. Rodinné domy majú 2 NP, bytové domy a administratíva majú 2 NP a 4 NP, občianska vybavenosť má 2 NP. V každom rodinnom dome bude garáž pre 1, popr. pre 2 osobné auta. Pre obyvateľov sa vybuduje v rodinných a obytných domoch a na teréne celkom 1 735 stojísk, pre služby, administratívu, školu a športový areál 315 stojísk. Celkom bude v objekte vybudovaných 2 050 miest na parkovanie osobných aut, z toho na teréne bude 620 stojísk, 1 430 stojísk bude v garážach. Funkčné využitie

jednotlivých sektorov, podlažnosť, počet obytných podlaží, počet bytových jednotiek, počet rodinných domov, zastavaná plocha, podlažná plocha, stavebný objem, počet účelových jednotiek a ich typ sú uvedené v Prílohe č.2. a 3.

Objekty sú navrhované s nadštandardnou priestorovou kvalitou a to aj vo vzťahu k veľkosti pozemku. Intenzita zástavby je riešená tak, že umožní kontinuálny prechod vnútro sídelnej vegetácie (nízka a stromová vegetácia záhrad) do vegetácie tvoriacej predpolie lesného porastu.

Predpokladaný počet obyvateľov po naplnení zámeru je 3336 obyvateľov.

V lokalite sa uvažuje s vybudovaním príslušnej sociálnej infraštruktúry, príslušných odbytových zariadení odbytových služieb a športu, zodpovedajúcej navrhovanej kvalitatívnej skladbe bytových objektov.

V navrhovanom zámere sa počíta s využitím existujúcich prístupových komunikácií, v telese ktorých sú inžinierske siete. Dopravne je lokalita Krče napojená na cestu I/2 v netypickej štvorramennej priesečnej križovatke. Hlavná trasa cesta Iú2 – Bratislavská je dvojpruhová so šírkou jazdných pruhov 3,5m. V smere od križovatky do Bratislavy je cesta I/2 v extravilánovej úprave kategórie C11,5/80.

Trasa napájajúca oblasť Krče je obslužnou prístupovou komunikáciou so šírkou jazdných pruhov 3,0m v extravilánovej úprave bez chodníka. Komunikácia slúži aj ako prístupová trasa pre oblasť Strmé vršky a končí pri elektrotechnickom učilišti.

Dopravné napojenie nového obytného súboru Krče je navrhované riešiť malou okružnou križovatkou s vonkajším priemerom 32,0m (viď Príloha č.4). Takéto riešenie je vhodnejšie a efektívnejšie ako netypická štvorramenná priesečná križovatka so svetelným riadením dopravy. Navrhnuté parametre malej okružnej križovatky plnia požiadavky definované platnými normami a vyhovujú výhľadovému dopravnému zaťaženiu do roku 2030.

Vo vnútri zástavby lokalít sú navrhované obslužné komunikácie C3 a komunikácie triedy D1. Dopravný priestor je dominantne určený pre maximálnu rýchlosť 20km/hod. Priestor bude riešený ako dopravný priestor obytnej zóny v zmysle príslušnej vyhlášky a normy s umelými prekážkami k zamedzeniu jazd vyššou rýchlosťou. Šírka dopravného priestoru umožní prístup špeciálnym vozidlám ku každému objektu, vrátane vozidiel PO.

Ťahy pre peších sú tvorené zeleným pásom s vylúčením automobilovej dopravy. Tento nadväzuje na športový areál a s ním spojenú špeciálnu vegetáciu, na druhej strane nadväzuje na biokoridor regionálneho významu, čím kompletizuje systém vnútro sídelnej vegetácie v napojení na krajinné prvky ekologickej stability v katastri obce. Obsluha územia hromadnou dopravou sa uvažuje na existujúce dopravné napojenie.

Dopravné napojenie na centrum regiónu (centrum hl.m. SR) ako aj napojenie na diaľničnú komunikáciu D2 Bratislava – Praha je riešené podrobne v novele územného plánu MČ Záhorská Bystrica.

Vzhľadom na veľkosť lokality realizácie zámeru a jej polohu s vylúčením tranzitnej dopravy sa navrhuje maximálna úspornosť dopravných plôch.

Zásobovanie lokalít pitnou vodou je riešené napojením na rozvodnú sieť Bratislava – Záhorská Bystrica a to na rozvod IV.tlakového pásma.

Napojenie je riešené PVC rúrami uloženými v pieskovom lôžku v hĺbke 1,5m s hlavný rozvodom profilu DN 200 pozdĺž jestvujúcej komunikácie.

Odkanalizovanie bude zabezpečovať gravitačná splašková kanalizácia, napojená na novovybudovaný kanalizačný zberač „A“ a „AB“ v Záhorskej Bystrici. Uličné stoky sú navrhované z PVC DN 300 s vyústením do príslušných kanalizačných zberačov a ČOV Devínska Nová Ves. Do tejto kanalizácie nebudú zaústené dažďové vody, ktoré sa budú odvádzať samostatne dažďovou kanalizáciou vyúsťujúcou do Vápenického potoka. Toto riešenie spolu s minimalizáciou vodonepriepustných plôch umožňuje minimalizáciu zmeny vodného režimu toku, ktorý so svojimi brehovými porastami predstavuje biostabilizačný prvok ekosystému krajiny.

Riešenie rozvodu plynu vyplýva z potreby nielen zabezpečenia plynofikácie novonavrhovaných lokalít bytovej výstavby, ale aj zlepšenia technických podmienok plynofikácie celej mestskej časti Záhorská

Bystrica jej zaokruhovanim. Napojenie bude formou regulačnej stanice plynu typu RS 1200/2/+440 VTL. Vlastné rozvody budú umiestnené 1,0m od odvodňovacieho žlabu vľavo v hĺbke 1,0 – 1,2m v línii vozoviek. Riešené lokality budú zásobované strednotlakovými rozvodmi plynu s prevádzkovým tlakom do 100kPa z oceľových rúr podľa STN 42 0250 izolovaných podľa STN 42 0022.4.

Pre zabezpečenie dodávky elektrickej energie je potrebné vybudovať trafostanicu 22/0,4kV v napojení na vzdušné vedenie. Jej pripojenie a výstavba si vyžadujú úpravy jestvujúceho vzdušného vedenia – čiastočnú prekládku pre obídenie zastavanej časti a kábelové zaústenie pripojovacej slučky pre trafostanicu. Pre vlastný rozvod sú navrhované siete nn 3x380V/220V kábelové s uložením pod komunikáciami, celoplastové káble s hliníkovým jadrom.

Rozvodná sieť oznamovacích rozvodov je navrhovaná káblami TCEKPFLE 1XNO – 50XNO,ž v línii cestných komunikácií. Pri zabezpečení plnej telefonizácie je treba počítať s rozšírením RSÚ Záhorská Bystrica, ktorej kapacita 560 párov je nepostačujúca.

Vykurovanie a príprava teplej úžitkovej vody je riešené alternatívne ako elektrické alebo kombinované (plyn a elektrina).

Rozsah súvisiacich zemných prác je daný potrebou odhumusovania územia, výkopov a násypov. Predpokladá sa s vybilancovaním potreby objemov výkopov a násypov tak, aby sa minimalizovala potreba prevozov materiálu a depozičných plôch.

Vzhľadom na trasovanie prístupových ciest k lokalitám realizácie zámeru mimo v súčasnosti vlastné zastavané územie a odstup lokalít od obytnej zástavby, nepredpokladá sa zvýšené zaťaženie obytného územia počas výstavby.

#### *9.Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva):*

Vzhľadom na predpokladaný rozvoj mestskej časti v oblasti plôch pre podnikateľské aktivity charakteru výroby, výrobných služieb, skladového hospodárstva a pre ďalšie obslužné aktivity, je nárast obytných a polyfunkčných plôch v mestskej časti v súlade s nárastom pracovných príležitostí v nej, ako aj pokrytím potreby bytového fondu, podmienenej prirodzeným prírastkom obyvateľstva. Absencia bytovej výstavby po r. 1989 podmienila nenásytosť trhu v oblasti bytov a osobitne bytov vyšších kvalitatívnych kategórií. Rozvoj podnikateľskej činnosti spojený s rastom strednej podnikateľskej vrstvy znamenal ďalší nárast dopytu po možnostiach bývania formou IBV a malopodlažných bytových domov.

Realizácia predpokladaného rozvojového zámeru prispeje k pokrytiu nárokov vo sfére zabezpečovania rôznych foriem bývania s diferencovaným štandardom v rámci hl.m. SR Bratislavy.

Rozvojový zámer v lokalite Krče sa nedotkne rozvojových zámerov v priestorovom celku rekreačnej krajiny s funkciou Bratislavského lesoparku, ani rozvojových zámerov vo sfére poľnohospodárskej činnosti vzhľadom na skutočnosť, že sú lokalizované na ladom ležiacej poľnohospodárskej pôde nižších bonitných tried.

10.Celkové náklady: 3 600 000 000.- Sk

11.Dotknutá obec: Bratislava – mestská časť Záhorská Bystrica

12.Dotknutý samosprávny kraj: Bratislavský samosprávny kraj

#### *13.Dotknuté orgány:*

- Hlavné mesto SR Bratislava, Magistrát hl.m. SR Bratislavy, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava
- Mestský úrad ochrany pamiatok, Uršulínska 9, 811 01 Bratislava
- Mestské lesy v Bratislave, Cesta mládeže 4, 831 01 Bratislava
- Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja a územného plánovania, P.O.Box 106, Trnavská cesta 8/A, 820 05 Bratislava
- Krajský stavebný úrad v Bratislave, Dúbravská cesta 3, 845 14 Bratislava

- Krajský úrad životného prostredia v Bratislave, Karloveská 2, 841 04 Bratislava 4
- Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Bratislave, Vajnorská 98/D, 861 03 Bratislava
- Krajský pamiatkový úrad, Leškova 17, 811 04 Bratislava
- Krajský lesný úrad v Bratislave, Pekná cesta 19, 831 05 Bratislava
- Krajský pozemkový úrad v Bratislave, Krížna 52, 821 08 Bratislava 2
- Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Staromestská 6, 811 03 Bratislava
- Krajský dopravný inšpektorát, Špitálska 14, 812 28 Bratislava
- Štátna ochrana prírody SR, Regionálna správa ochrany prírody a krajiny Bratislava, Hanulova 5/d, 844 40 Bratislava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave, Ružinovská 8. P.O.Box 26, 820 09 Bratislava 29
- Obvodný úrad životného prostredia v Bratislave, Hanulova 5/C, 841 02 Bratislava
- Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Bratislave, Ružová dolina 27, 821 09 Bratislava
- Obvodný pozemkový úrad, Krížna 52, 821 08 Bratislava
- Obvodný úrad v Bratislave, Odbor krízového riadenia, Staromestská 6, 814 40 Bratislava
- Obvodný lesný úrad v Bratislave, Pekná cesta 19, 831 52 Bratislava 34
- Okresné riaditeľstvo PZ v Bratislave IV. ODI, M.Sch. Trnavského 1, 844 22 Bratislava 42
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Staromestská 6, 811 03 Bratislava
- Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Krížna 42, P.O.Box 7, 820 05 Bratislava 25
- Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava
- Dopravný podnik Bratislava a.s. Olejkárska 1, 814 52 Bratislava
- Západoslovenská energetika, a.s. Čulenova 6, 816 47 Bratislava 1
- Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. Miletičova 5, 824 84 Bratislava Slovenský plynárenský priemysel, a.s. Mlynské Nivy 44/a, 825 11 Bratislava 26
- Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. Prešovská 48, 826 46 Bratislava 29
- Slovak Telecom, a.s. Námestie slobody 6, 817 62 Bratislava 15
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. OZ Hydromeliorácie, Vrakunská 29, 825 63 Bratislava
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.o. OZ Povodie Dunaja, Karloveská 2, 841 04 Bratislava

*14.Povoľujúci orgán:*

Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica - Stavebný úrad, Spoločná úradovňa:

Mestská časť Bratislava Devínská Nová Ves, Oddelenie územného konania a stavebného poriadku

*15.Rezortný orgán: Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja*

*16.Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov: územné rozhodnutie*

*17.Vyjadrenie o vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice:*

Zámer nemá vplyvy presahujúce štátne hranice

### III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia.

Riešeným územím pre tento zámer je celé katastrálne územie MČ zahrňujúce zastavané územie, poľnohospodársky fond a lesný fond

Riešené územie mestskej Časti Záhorskej Bystrice je vymedzené katastrálnou hranicou MČ, ktorú na severnom okraji tvorí katastrálna hranica hl. m. SR Bratislavy. Katastrálne územie MČ hraničí na severe s k.ú. Stupava, na severovýchode s k.ú. Marianka, na východe s k.ú. Rača, na juhovýchode s k.ú. Koliba - Kramáre, na juhu s k.ú. Lamač a k.ú. Dúbravka, na juhozápade a západe s k.ú. Devínska Nová Ves.

Mestská časť Záhorská Bystrica je jednou zo 17-tich mestských Častí hl.m. Bratislavy, ležiacou na jej SZ-okraji..

#### 1. Charakteristika prírodného prostredia

- *Stručná charakteristika abiotického prostredia*

Územie patrí sčasti do Záhorskej nížiny, časť Podmalokarpatská zníženina a celku Malých Karpát časť Bratislavské predhorie.

Na styku Borskej nížiny a západných svahov Malých Karpát sa vyskytuje depresia , ktorá má tektonický pôvod. Netvorí súvislý pás, je prerušovaná nápravovými a soliflukčnými kužeľmi z Malých Karpát. Nadmorská výška sa pohybuje od 200 do 240 m.n.m.

Svahy v tejto oblasti majú značný sklon (10 - 20 °), preto sú tu pôdy náchylné na eróziu. Zníženiny vlastnej depresie **sú silne zamokrené**.

Masív Malých Karpát leží severne od Lamačskej brány. Tvoria ho dva široké chrbty oddelené potokom Vydrica. Jej dolina je v tokovom úseku plochá, na západnom /pramennom/ úseku od Železnej studienky už hlboko vrezaná. Malé Karpaty zasahujú študované územie západným úsekom.

Geologická stavba je pestrá a je tvorená útvarmi paleozoika, mezozoika, terciéru a kvartéru.

Najstaršie paleozoické horniny budujú kryštalinikum Malých Karpát, v ktorom sú vyčlenené tri tektonické segmenty: bratislavský príkrov, modranský príkrov a príkrovová šupina Bažurky, pričom na riešenom území je len bratislavské granitoidné teleso.

Mezozoikum je na predmetnom území zastúpené na západných svahoch Malých Karpát.

Terciér je zastúpený v menšej miere v Borskej nížine. Neogénne sedimenty predstavujú najmä konglomeráty, piesky, pieskovce a litotamniové vápence badenu a piesky, íly a oolitické vápence sarmatu a panónu.

Z hydrogeologického hľadiska sú prolúviálne sedimenty ovplyvnené najmä ich zrnitosťným zložením, ako i polohou vo vzťahu k Malým Karpatom. Zo strany od pohoria sa stýkajú s priepustnými štrkovito-piesčitými treťohornými sedimentami, v nížinnej časti, kde patrí uvažovaná lokalita tvoria bezprostredné podložie treťohorné súdržné (ílovito-piesčité a ílovito-prachovité)zeminy. Prolúviálne sedimenty sú trvale zvodnené s hladinou podzemnej vody do 2m. Podzemná voda môže byť agresívna z dôvodu zvýšeného obsahu síranov. **Tento dôvod by mal viesť k zvýšenej opatrenosti pri použití vhodných betónov pri zakladaní pod hladinou podzemnej vody. Vzhľadom na premenlivosť hornín môžeme toto územie charakterizovať ako podmienenčne vhodné na výstavbu bežných urbanistických celkov.**

Uvažovaná lokalita nie je ohrozená žiadnymi technicky významnými geodynamickými procesmi. Z hľadiska seizmicity patrí toto územie k seizmicky aktívnym, podľa mapy recentných vertikálnych pohybov (Kvitkovič, Vanko, 1990) vykazuje riešené územie poklesovú tendenciu 0,5 až 1,0mm za rok.

Pedologické pomery sú reprezentované prevažne fluvizemami , lesné kambizeme a rendziny.

Charakteristika podnebia je ovplyvnená Malými Karpatmi najmä posilňovaním severozápadného vetra. Oblasť Borskej nížiny ako aj celá časť mesta na západ od Lamača má v priemere najsilnejší prevládajúci juhovýchodný vietor.

Komplexné typologické členenie krajiny predstavuje priestorové rozloženie prírodných krajinných /geoekologických/ typov na území. Územie Záhorskej Bystrice predstavuje fluvialnú rovinu s hydromorfnými pôdami a vlhkomilnou až vodnou vegetáciou, presnejšie nízke terasy a kužeľe s lužnými

a hnedými pôdami a tvrdým lužným lesom až dubohrabinou a teplú predhorskú pahorkatinu s hnedými pôdami nasýtenými a dubohrabinou až bučinou a miestami úpätné močiare /šúry/ so slatinnými pôdami a jelšinou.

- *Stručná charakteristika biotického prostredia*

Študované územie spadá do fytogeografických okresov Záhorská nížina a Malé Karpaty. Územie zodpovedá väčšou časťou oblasti panónskej flóry /Pannonicum/, obvodu europanónskej xerothermnej flóry /Eupannonicum/ a do oblasti západokarpatskej flóry /Carpaticum occidentale/, obvodu predkarpatskej flóry /Praecarpaticum/, ktorá zahŕňa územie Malých Karpát.

V kvetene prevládajú teplomilné nížinné prvky, na malokarpatských lokalitách sú zastúpené podhorské, zriedkavejšie horské druhy.

Faunisticky podľa živočíšnych regiónov /Atlas Slovenska/ patria Malé Karpaty k západnému okrsku fauny Západných Karpát, nížina do Panónskej oblasti so záhorským okresom.

Na základe biogeografického členenia krajiny /Kminiak M. 1993/ zasahujú do Záhorskej Bystrice 2 sosiekoregióny / na území celej Bratislavy sú 4/

( Číslovanie sosiekoregiónov uvádzame totožné s RÚSES/

73 Malé Karpaty

114 Borská nížina.

#### *Sosiekoregión č. 73 Malé Karpaty*

Abiotická charakteristika: Pestré geologické zloženie. klimaticky je to mierne teplá oblasť, mierne vlhký okrsok. Sú vlhkým ostrovom uprostred suchých stepnatých nížin. Oblasti tvorené kryštalinikom majú oblé vrcholy, oblasti budované vápencami majú krasovú morfológiu.

Geologická stavba pohoria je daná príslušnosťou ku kryštalinicko-druhovým pohoriam. Pohorie tvorí kryštalické jadro, ku ktorému sa na západnom okraji upínajú karbonátové treťohorné početné plošiny. Záhorskú Bystricu zasahujú vlastné Malé Karpaty, v ktorej diferencujeme nižšiu teplejšiu a vyššiu až mierne chladnú vrchovinu. Do pohoria sa zarezávajú hlboké doliny.

Pôdy má prevažne skeletnaté, porastené lesom. Dominujú kambizeme a rankre rôznych subtypov s prevažne ľahkou a stredne ťažkou jemnozemitou a deluviálnych a svahových sedimentoch z kyslých vyvretých a metamorfovaných hornín. Zastúpené sú aj rendziny a pararendziny.

Biotická charakteristika: Väčšinu Malých Karpát pokrýva listnatý les /Carici pilosae - Fagetum/, ktorý na južnom svahu ustúpil poliam a viniciam. V lesoparkovej časti sú zastúpené viaceré introdukované dreviny. Nachádza sa tu

Ruscus hypoglossum

Arabis procurrens

Ranunculus millefoliatus

Carduus glaucinus

Calamagrostis varia

Phyteum aarorbicularis Allium victoralis

Calamintha alpina

Phyllitis scolopendrium a.i.

V južnej časti chýbajú takmer prealpínske a dealpínske druhy. Niektoré význačné teplomilné prvky sú spoločné aj Devínskym Karpatom:

Scorzonera austriaca

Iris variegata

Arabis reecta

Aster linosyris

Zoogeograficky tu prevládajú lesné zoocenózy karpatských lesov, ktoré sú z oboch strán atakované panónskou teplomilnejšou faunou. Preto špecifické karpatské elementy sa nachádzajú len ostrovčekovite rozložené vo vyšších polohách. Zmiešané spoločenstvá sú na okrajových ekotónoch.

Obojživelníky - prevládajú v tomto sosiekoregióně a sú viazané k horským ekosystémom /Salamandra salamandra, Rana temporaria, Bufo Bufo/

Vtáky prevládajú hlavne horské:

Buteo buteo

Picoides major

Turdus merula

turdus philomelos

Pharus major

Fringilla coelebs

Erithacus rubecula

vodné:

Motacilla cinerea

Cicavce:

Sorex araneus

Clethrionomys glareolus

Apodemus flavicollis

Glis glis

Vulpes vulpes

Cervus elaphus

Neeomys fodiens

Apodemus sylvaticus

Sus scrofa

Capreolus caepreolus

Vertebrata: viazané na zalesnené časti karpatského pohoria. Viazané sú na chladnejšie podmienky s vyšším zrážkovým priemerom, na kvalitu geologického podložia a pôd a na migračné vlastnosti.

Rozlišujeme nasledovné biochory v rámci katastrálneho územia:

- nižšie teplejšie vrchoviny na poloskalných silikátových aj karbonátových horninách, prevažne rendziny, lokálne kambizeme

- SZ svahy nižších a teplejších vrchovín, prevažne na silikátových horninách s kambizemou a menej fluvizemou

- JZ teplé svahy nižších vrchovín na silikátových horninách s kultizemou a antropozemou vyššie až kambizemou

- plošiny nižších teplejších vrchovín na silikátových horninách s kambizemou typickou a fluvizemou, miestami rankre, piesčito-hlinité a štrkovité

- svahy vyšších mierne teplých až mierne chladných vrchovín na silikátových horninách s kambizemou a rankrami

- plošiny vyšších mierne teplých až mierne chladných vrchovín na silikátových horninách s kambizemou districkou až rankrami sčasti pseudoglejovými

### *Sosiekoregión č. 114 Borská nížina*

Podstatná časť je postihnutá vodnou eróziou, je poľnohospodársky využívaná. Z klimatického hľadiska je to teplá oblasť, mierne suchá s miernou zimou.

Do katastrálneho územia zasahuje v odlišnom priestorovom zastúpení prvkov morfolologickej stavby.

Najmladší agradačný val predstavuje úzka niva Moravy a úzke nivy jej prítokov. Staršie agradačné valy chýbajú, ale najpočetnejšie na riešenom území sú zvyšky nízkych riečnych terás a náplavových kužeľov. okraje nížiny na styku s pohorím predstavujú vyšší, zvlnený stupeň roviny.

Pôdy sú typu černica, kambizem, regozem, kultizem a fluvizem. Zamokrené glejové subtypy sa vyskytujú ojedinele v Malokarpatskej znížene. Zrnitostne prevládajú ľahké pôdy, ktorých substrátom sú ľahké aluviálne sedimenty a terasové zahlinené a nezahlinené štrkopiesky.

Na podmalokarpatskej zníženine sa vyskytujú ľahké kambizeme a regozeme arenické a ľahké a stredne ťažké čiernice, miestami glejové a arenické.

Biotická charakteristika

Floristické zloženie pripomína zloženie spoločenstva zväzu Cindion venosi.

Prevládajú tu populácie obojživelníkov viazané na biotopy stojatých vôd . Dominujú zelené skokany komplexu *Rana esculenta* a z mlokov druh *Triturus cristatus* *dobrogicus* - Mlok veľký dunajský a *triturus vulgaris* - Mlok obyčajný. Terénne depresie osídľuje kunka ohnivá a hrabavka škvrnitá. Z kultúrnej stepi prenikajú ropuchy.

Z faunistického hľadiska tu prevládajú populácie obojživelníkov viazané na biotopy stojatých vôd :

Amphibia

*Rana esculenta*

*Triturus cristatus*

*dobrogicus*

*vulgaris*

*Bombina bombina*

*Pelobates fuscus*

*Bufo Bufo*

*Bufo viridis*

*Hyla arborea*

Reptilia:

*Lacerta agilis*

*Natrix natrix*

Biochory:

- primalokarpatské depresie s rovinným reliéfom, prevažne piesčito-hlinité aluviálne sedimenty s hlbšou /lokálne plytkou/ podzemnou vodou až hlinité a arenické, typické , ojedinele s glejom

- prevažne štrkové terasy a viate piesky s hlbšou podzemnou vodou kambizeme typické a regozeme arenické, miestami kultizeme a zastavané plochy

- proluviálne náplavové kužele piesočnaté až hlinité s kambizemou typickou, čiernicou typickou regozemou arenickou s kultizemou

- depresia s ílovitými a organickými sedimentami s plytkou podzemnou vodou až povrchovým zaplavovaním s hlinitými glejovými čiernicami

kj- deluviálne sedimenty prevažne silikátové miestami silikátovo-karbonátové s kambizemou, čiernicami, lokálne pararendziny a regozeme.

- *Potenciálna prirodzená vegetácia.*

Na území Záhorskej Bystrice sú to:

*Dubovo hrabové lesy* - *Quercus robur* - *Carpineion betuli* J.et M. Michalko

ined. *Carpineion betuli* ( Mayer 1937 ) Oberdorfer 1953. Vyskytuje sa na piesočnatých a štrkovitých terasách prekrytých sprašovými hlinami, na náplavových kuželloch, na sprašových pahorkatinách a vzácnejšie na vápnitých alúviách rovín, na miernych svahoch a vrcholových plošinách na všetkých geologických substrátoch. Stromovú vrstvu tvorí hrab obyčajný ( *Carpinus betulus* ), dub letný ( *Quercus robur* ), dub sivastý ( *Quercus pedunculiflora* ), dub zimný ( *Quercus petraea* ), javor poľný ( *Acer campestre* ), javor mliečny ( *Acer platanoides* ), brest hrabolitý ( *Ulmus minor* ), brest vŕz ( *Ulmus laevis* ), lipa malolistá ( *Tilia cordata* ), jaseň štíhly ( *Fraxinus excelsior* ), z krovín vtáčí zob obyčajný ( *Ligustrum vulgare* ), svíb krvavý ( *Cornus sanguinea* ), trnka obyčajná ( *Prunus spinosa* ), lieska obyčajná ( *Corylus avellana* ), bršlen bradavičnatý ( *Euonymus europaea* ), kalina siripútka ( *Viburnum lantana* ) a iné.



Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické: ostrica chlpatá ( *Carex pilosa* ), ostrica plstnatá ( *Carex digitata* ), zvonček žihľavolistý ( *Campanula trachelium* ), reznáčka mnohosnubná ( *Dactylis polygama* ), mednička jednokvetá ( *Melica uniflora* ), kokorík širokolistý ( *Polygonatum latifolium* ), zimozelen menšia ( *Vincetoxicum minor* ), chochlačka dutá ( *Corydalis cava* ), fialka voňavá ( *Viola odorata* ), blyskáč záružľolistý ( *Ranunculus nudicaulis* ), pľúcník murínov ( *Pulmonaria murinii* ), ostrica Micheliho ( *Carex michelii* ), hrachor jarný ( *Lathyrus vernus* ), jastrabník lesný ( *Hieracium sylvaticum* ), chlpaňa hájna ( *Luzula luzuloides* ), králik chochlatý ( *Tanacetum corymbosum* ) a iné.

*Bukové kvetnaté lesy podhorské - Carici pilosae - Fagetum Oberdorfer 1957, Dentario - bulbiferae - Fagetum ( Zlatník 1935 ) Hartmaan 1953*

Vyskytujú sa na stredne vysoko položených plošinách, tienených svahoch, širokých hrebeňoch ako aj v dolinách a priľahlých svahoch v Malých Karpatoch. Stromovú vrstvu tvorí buk lesný ( *Fagus sylvatica* ), dub zimný ( *Quercus petraea* ), čerešňa vtáčia ( *Prunus avium* ), javor mliečny ( *Acer platanoides* ), lipa malolistá ( *Tilia cordata* ), hrab obyčajný ( *Carpinus betulus* ), topoľ osika ( *Populus tremula* ), breza biela ( *Betula pubescens* ), z krovín sa vyskytujú zemolez obyčajný ( *Lonicera xylosteum* ), baza čierna ( *Sambucus nigra* ). Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické: ostrica chlpatá ( *Carex pilosa* ), zubačka cibulonosná ( *Dentaria bulbifera* ), mednička jednokvetá ( *Melica uniflora* ), marinka voňavá ( *Galium odoratum* ), žindava európska ( *Sanicula europaea* ), kopytník európsky ( *Asarum europaeum* ), fialka lesná ( *Viola reichenbachiana* ), kostihoj lekársky ( *Symphytum tuberosum* ), papraň samčia ( *Dryopteris filix-mas* ), šalát múrový ( *Mycelis muralis* ) a iné.

*Jelšovo - jaseňové lužné lesy podhorské a horské - rozšírené sú v pobrežnom pásme na alúviách malokarpatských potokov. Podmáčané sú prúdiacou podzemnou vodou alebo ovplyvňované častými povrchovými záplavami. Stromovú vrstvu tvorí jelša lepkavá ( *Alnus glutinosa* ), jaseň štíhly ( *Fraxinus excelsior* ), čremcha strapcovitá ( *Prunus padus* ), vāba biela ( *Salix alba* ), vāba krehká ( *Salix fragilis* ), vāba popolavá ( *Salix cinerea* ), z krovín sa vyskytujú raštieľnik prečistiťuúci ( *Rhamnus cathartica* ), bršlen európsky ( *Euonymus europaea* ), vtáčí zob obyčajný ( *Ligustrum vulgare* ), kalina obyčajná ( *Viburnum opulus* ) a iné. Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické záružlie močiarné ( *Caltha palustris* ), túžobník brestový ( *Filipendula ulmaria* ), praslička lesná ( *Equisetum sylvaticum* ), slezinovka striedavolistá ( *Chrysosplenium alternifolium* ), kozia noha hostcová ( *Aegopodium podagraria* ), nezábudka močiarna ( *Myosotis palustris* ), ostružina ožina ( *Rubus caesius* ), žihľava dvojdomá ( *Urtica dioica* ), strica praslenovitá ( *Carex brizoides* ), ostrica odialená ( *Carex remota* ), ostrica previsnutá ( *Carex pendula* ), kuklík mestský ( *Geum urbanum* ), mrvica lesná ( *Brachypodium sylvaticum* ), blyskáč jarný ( *Ranunculus ficaria* ), škripina lesná ( *Scirpus sylvaticus* ) a iné.*

*Nátržníkové dubové lesy - Quercus - Potentilletum albae Knapp 1944*

*Potentilla albae - Quercion J. Michalko ms. Vyskytuje sa maloplošne na piesčito - hlinitých pôdach, na v lete vysychaných terasách a medzidunových zníženinách. Stromovú vrstvu tvorí dub letný ( *Quercus robur* ), dub sivastý ( *Quercus pedunculifolia* ), borovica lesná ( *Pinus sylvestris* ), dub mnohoplodý ( *Quercus polycarpa* ), breza bradavičnatá ( *Betula pendula* ), topoľ osika ( *Populus tremula* ), z krovín sa vyskytujú krušina jelšová ( *Frangula alnus* ), lieska obyčajná ( *Corylus avellana* ), trnka obyčajná ( *Prunus spinosa* ), ruža šípková ( *Rosa canina* ). Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické: vika kašubská ( *Vicia cassubica* ), betonika lekárska ( *Betonica officinalis* ), zvonček kľbatý ( *Campanula glomerata* ), kosienka farbiarska ( *Serratula tinctoria* ), ostrica horská ( *Carex montana* ), ostrica fritschova ( *Carex fritschii* ), nátržník biely ( *Potentilla lba* ), vres obyčajný ( *Calluna vulgaris* ), kostrava ovčia ( *Festuca ovina* ), a iné.*

*Jaseňovo - brestovo - dubové lužné lesy - vyskytujú sa na vyšších a relatívne suchších polohách úrodných nív ( riečne terasy, agradačné valy a pod. ), kde ich zriedkavejšie a najmä časove kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. Stromovú vrstvu tvorí jaseň úzkolistý panónsky / *fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica* ), brest hrabolistý (*

Ulmus minor ), čremcha strapcovitá (Prunus padus ), brest vâz ( Ulmus leavis ), dub letný ( Qercus robur ), jaseň štíhly ( Fraxinus excelsior), javor poľný ( Acer campestre), z krovín sa vyskytujú svíb krvavý ( Cornus sanguinea), vtáčí zob obyčajný ( Ligustrum vulgare), bršlen európsky ( Euonymus europae), kalina obyčajná ( Viburnum opulus) a iné.

Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické: čarovník parížsky ( Circaea lutetiana), kostrava obrovská ( Festuca gigantea), lipkavec marenovitý ( Galium rubioides), plamienok plotný ( Clematis vitalba ), kokorík širokolistý ( Polygonatum latifolium), čistec lesný ( Stachys sylvatica), kuklík mestský ( Geum urbanum ), kozia noha hostcova ( Aegopodium podagraria) a iné.

*Kyslomilné borovicovo - dubové lesy* - Pino - Quercion Medvecká - Kornaš in Medvecká - Kornaš et. al 1959

Zachovali sa na pieskových dunách. Podložie tvoria chudobné kyslé piesky. Na nich sa vytvorili svojrázne spoločenstvá. Stromovú vrstvu tvorí borovica lesná ( Pinus sylvestris ), dub letný ( Quercus robur ), dub sivastý ( Quercus pedunculifolia ), dub mnohoplodý ( Quercus polycarpa ), dub zimný ( Quercus petraea ), čiastočne aj breza bradavičnatá ( Betula pendula ). Kry zväčša chýbajú.

Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické: kostrava ovčia ( Festuca ovina ), kyanka sivá ( Corynephorus canescens ), čmeľ lúčny ( Melampyrum pratense ), hruštica jednostranná ( Orthilia secunda ), smldník jelšovnikovitý ( Peucedanum oreoselinum ), čučoriedka ( Vaccinium myrtillus ), ostrica drobná ( Carex supina ), ostrica vresovisková ( Carex ericetorum ), kostrava dominová ( Festuca dominii ), kostrava tuhá ( Festuca stricta ), fialka skalná ( Viola rupestris ), hrdobarka obyčajná ( Teucrium chamaedrys ), materina dúška ( Thymus serpyllum ) a iné.

## 2. Krajina, stabilita, ochrana, scenéria

### • Súčasná krajinná štruktúra

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné prvky súčasnej krajinej štruktúry:

- súvislé lesné porasty a spoločenstvá
- nelesná stromová a krovinná vegetácia
- špeciálna zeleň
- ostatná zeleň
- poľnohospodárske využitie krajiny - orná pôda s extenzívnym. a intenzívnym využitím najlepších bonít
- sady, záhrady,
- úhor
- trvalé trávne porasty
- záhradkárské osady
- chatové osady
- hydrografická charakteristika
- dopravná charakteristika s rôznymi druhmi dopravy
- urbanizované územie, atď

*Súvislé lesné porasty a spoločenstvá* reprezentujú na tomto území CHKO Malé Karpaty a Bratislavský lesopark.

Z hľadiska druhu vlastníctva sa v katastrálnom území nachádzajú lesy urbárske, spoločenstevné a súkromné. Najväčšiu plochu zaberajú lesy spoločenstevné.

V katastrálnom území lesy patriace do Bratislavského lesného parku reprezentujú LHC Železná studienka a LHC Stupava.

*LHC Železná Studienka:*

Väčšiu časť lesov predstavujú vysokokmenné bukové dúbravy alebo bučiny s dubom a rubnou dobou 120 rokov a s obnovnou dobou 20 - 30 rokov. Základný hospodársky spôsob je rúbaňový s maloplošnou

podrastovou a odrubnou formou hospodárskeho spôsobu. Absolútnu prevahu majú listnaté dreviny. V nižších polohách je to hlavne dub a hrab, vo vyšších je to buk.

#### *LHC Stupava:*

Celková výmera porastov LHC Stupava je v katastrálnom území 224, 38 ha. Lesné porasty patria do siedmich hospodárskych súborov. Väčšina z nich sú vysokokmenné listnaté porasty s prevahou duba, buka a hrabu s rubnou dobou 100 až 120 rokov a s obnovnou dobou 30 rokov. Základný hospodársky spôsob je rúbaňový s maloplošnou podrastovou a obrubnou formou hospodárskeho spôsobu.

Z hľadiska typizácie lesov patria súvislé lesné celky katastrálneho územia do I. zóny . zóna malokarpatských lesov s prevládajúcimi drevinami buk, dub a hrab, menej lipa a borovica.

Podľa lesných vegetačných skupín tieto lesy patria do II. a III. vegetačného stupňa.

*Nelesná stromová a krovinná vegetácia* je zastúpená hlavne v agrocenózach popri kanáloch a na základe vykonaného terénneho prieskumu uvádzame prechod vegetačného pásu do CHKO Malé Karpaty

*Špecifickú zeleň* tvorí cintorín v dedine, ktorý je miestneho významu.

*Ostatná zeleň* je sprievodná zeleň rekreačných a kultúrnych zariadení

V katastrálnom území Záhorskej Bystrice predstavuje *orná pôda* 1237, 4 ha, vinice 4,2 ha, záhrady 111,9 ha, ovocné sady 88,2 ha a trvalé porasty 18,5 ha. Veľká časť katastrálneho územia je intenzívne poľnohospodársky využívaná, pričom sa veľmi silnou redukciou rozptýlenej zelene podporila erózia. Väčšina tokov sa vyrovnala a regulovala za účelom ľahšieho obrábania lánov. Pre toto územie sú typické kanály s nedostatočnou sprievodnou zeleňou.

Záhorská Bystrica patrila v rámci Bratislavy medzi najväčších pestovateľov viniča.

Poľnohospodárska pôda tvorí prevažne západnú časť katastrálneho územia.

Lokalita Lokvy je využívaná ako poľnohospodársky pôdny fond

Lokalita Krče sa nachádza na poľnohospodárskej pôde s kultúrou roľa, sad a záhrady s bonitami 3, 4, 5, 6 a 7 (BPEJ= 159,3). Na tomto území sa nenachádzajú ani závlahy ani odvodnenia.

Lokalita Strmé vršky sa nachádza na roli bonity 8 (BPEJ=287,1).

Lokalita Francov sa nachádza v extraviláne na roli bonity 5, 6, 7 a 8 a na sade so závlahou.

Lokalita Vlčková sa nachádza v extraviláne na poľnohospodárskej pôde obrábanej ako roľa, záhrady a lúka bonity 2, 3, 4, 5 a 6 (BPEJ=122,1, 121,1, 160,1)

Lokalita Ivance je využívaná ako poľnohospodárska pôda a je tu aj najlepšia bonita v katastri.

Okrem nej je najlepšia bonita pôdy v katastri na rovných plochách na lokalitách Lokvy nad Mlynom, Za Mlákou, Prostredné pole, Dolné prostredné pole, Dlhé pole, Hrachovisko, Vrchné a Dolné Juráčky a Dievčí Hrádok. Tieto lokality tvoria poľnohospodárske zázemie celého mesta.

Územie východne od diaľnice disponuje nižšími bonitnými triedami.

Podľa účelovej klasifikácie pôd patria pôdy v tomto území do kategórie osobitne chránená, chránená, menej chránená.

Lesný pôdny fond reprezentujú lesy Bratislavského lesoparku, ktoré sú lesy patriacimi do CHKO Malé Karpaty. Podľa dostupných údajov je úroveň jeho ekologickej stability vysoká, obsahuje hodnoty 7. - 9.

Trvalé trávne porasty sa podieľajú najnižším percentom na výmere poľnohospodárskej pôdy. Nie sú rovnomerne rozptýlené.

V katastrálnom území sa nachádza *záhradkárská osada* Leopoldov majer, Diaľne Topiliny. Malá záhradkárská osada sa nachádza aj v lokalite Dievčí Hrádok. .

Lokalita Podkerepušky je uvádzaná v dostupných materiáloch ako záhradkárská osada. Po terénnom prieskume tejto lokality ju klasifikujeme ako *chatovú osadu*, keďže je na tomto území už v súčasnosti postavených veľa chat, ktoré sú aj obývané počas roka.

Katastrálne územie patrí z hydrologického hľadiska do *povodia rieky Moravy*. Územie je odvodňované v súčasnosti systémom vodných tokov: Mátskeho, Mariánskeho, Bystrického, Vápenického, Lamačského a ich menších prítokov. Tieto potoky sa vejárovite zlievajú a pripájajú do toku Mláka. Táto je hlavným odbodňovacím prvkom tohto povodia.

Bystrický potok je v území Záhorskej Bystrice zakrytý. V katastrálnom území je vysoká hladina podzemnej vody.

Povodia malých tokov stekajúcich zo svahov Malých Karpát nad hranicou intravilánu tvorí pásмо lesa. Prirodzené sústreďovanie a zmeny odtoku sú narušené jestvujúcou hustou sieťou spevnených a nespevnených lesných ciest a chodníkov.

Potok Vydrice je v katastrálnom území sčasti prirodzený.

Katastrálnym územím prechádza *diaľnica D2 Bratislava - Praha a cesta 1/2 Bratislava - Stupava*. Ostatné komunikácie slúžia ako obslužné komunikácie.

Diaľnica D2 vlastne rozdeľuje kataster obce na východnú a západnú časť.

*Parková vegetácia a historická zeleň* - nástupný priestor /parčík/ pred kostolom Sv. Petra a Pavla je významný historicky cennými vzrastlými drevinami

*Tilia cordata* - Lipa malôolistá

*Thuja occidentalis* - Tuja západná

Medzi parkovú vegetáciu by sme mohli zaradiť celý Bratislavský lesopark na katastrálnom území predstavujúci priestor pre rekreáciu a oddych keďže územie BLP a CHKO Malé Karpaty je vlastne súvislý lesný celok

*Urbanizované územie* - plochy pozemkov - predstavuje zastavané plochy a plochy pozemkov. Zastavané územie predstavuje 12,4% z katastrálnej výmery.

- *Inventarizácia a typizácia štruktúr NSKV*

V agrocenózach sú to hlavne remízky, vetrolamy, brehové porasty a sú to nasledovné dreviny:

vr̕ba biela - *Salix alba*

Jelša lepkavá - *Alnus glutinosa*

Topoľ biely - *Populus alba*

Hloh jednosemenný - *Crataegus monogyna*

Tiruška obyčajná - *Pyrus communis*

Čerešňa - *cerasus*

a okrajovo Agát biely - *Robina pseudoacacia*

kroviny:

lieska obyčajná - *Corylus avelana*

Bršlen európsky - *Eunonymus europaeus*

Baza čierna - *Sambucus nigra*

Ruža šípková - *Rosa canina*

Prechod vegetačného pásu do CHKO Malé Karpaty je zmiešaný z ihličnatých a listnatých drevín a reprezentujú ho hlavne:

Smrekovec opadavý - *Larix decidua*

Borovica lesná (sosna) - *Pinus silvestris*

Smrek obyčajný - *Picea abies*

Buk lesný - *Fagus silvatica*

Breza bradavičnatá - *Betula verrucosa*

a krovitý porast:

Zob vtáčí - *Ligustrum vulgare*

Ruža šípková - *Rosa canina*

Bršlen európsky - *Eunonymus Europaeus*

*Presná inventarizácia drevín a kríkov v lokalite Krče je uvedená v Prílohe č.5.*

- *Ekologicky významné segmenty krajiny, prvky ÚSES, chránené územia*

V riešenom území je významná genofondová lokalita flóry reprezentovaná xerothermnými spoločenstvami s ohrozenými druhmi v lokalite lesostep pod Holým vrchom a viacero genofondovo významných plôch fauny reprezentovaných Vápenickým potokom, Lesostepou pod Holým vrchom, Starou mlákou-kanálom.

Do širšieho záujmového územia zasahuje CHKO Malé Karpaty vyhlásené v roku 1976. Patrí medzi veľkoplošne chránené územia. Sú tu aj ďalšie územia významné z hľadiska ochrany prírody majúce významnú ekologickú hodnotu. Do tejto kategórie možno zaradiť Vápenický potok a Lesostep pod Holým vrchom.

Dotknuté územie sa nachádza v území s 1. stupňom ochrany. Južná časť medzi cestou a Vápenickým potokom je v kolízii s ochranou a zachovaním funkčnosti dotknutej časti regionálneho biokoridoru Stará mláka s prítokmi. Tento spája tri susedné regióny – Borská nížina, Malé Karpaty, Devínske Karpaty.

Vápenický potok s brehovými porastami zároveň predstavuje genofondovo významnú lokalitu fauny.

Z hľadiska územných systémov ekologickej stability zasahujú do územia Záhorskej Bystrice nasledovné prvky:

Provinciálny biokoridor Malé Karpaty

Nadregionálny biokoridor SZ svahy Malých Karpát – návrh

Biocentrá regionálneho významu - Devínske jazero – les, Jelšiny – mlyn, Kamenáče, Hrubý vrch, Hrubá pleš

Biokoridory regionálneho významu - Stará mláka s prítokmi / potok Rakýta, Občasný potok, Dúbravský potok, Lamačský potok, Vápenický potok, Mástský potok, Chotárny potok/. Tento biokoridor spája 3 susedné regióny, jeho súčasná funkčnosť je značne ovplyvnená reguláciou /skanalizovaním/ a znečistením vody, Lamač - Devínska Kobyla (Je to spojovací biokoridor medzi Malými Karpatami a Devínskou Kobylou pre lesnú mezofilnú biotu), Vydrice s prítokmi - vodné a mokradné spoločenstvá, lesné spoločenstvá

Koncepcia urbanistického riešenia lokality Krče je založená na rešpektovaní kontinuity vývoja mestskej časti Záhorská Bystrica, organickom začlenení do pôvodnej štruktúry sídla a vo vzťahu ku geomorfológii terénu lokality Krče a to i napriek jej relatívnej autonómnosti. Rešpektuje tiež ostatné limity územia dané záujmami ochrany prírody.

Krajinoobraz dotknutých lokalít a ich krajinného zázemia je charakterizovaný dominanciou horského masívu Malých Karpát, ktorý lemuje východný okraj Záhorskej nížiny. Tento masív je pokrytý porastom miešaného listnatého lesa s dominanciou bukových porastov.

V krajinoobrazu lokality Krče nedominujú výrazné antropogénne prvky, ktoré by mali byť zohľadnené v kompozícii zástavby. Vzhľadom na polohovú a terénnu exponovanosť lokality Krče je nevyhnutné vylúčiť vysokopodlažnú zástavbu. V bezprostrednom dotyku prechádza krajinu členiaci a dynamizujúci prvok regionálneho biokoridoru Vápenického potoka s jeho brehovými porastami.

### *3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.*

Záhorská Bystrica je jednou zo sedemnástich mestských častí Bratislavy a svojimi katastrálnymi hranicami susedí s mestskými časťami Lamač, Devínska Nová Ves, Rača, s obcou Marianka a mestom Stupava.

Za posledné storočie sa obyvateľstvo živilo plodmi zeme a prácou vlastných rúk, stala sa plnohodnotná súčasť hlavného mesta, v ktorej žijú vzdelaní a kultúrni ľudia, pamätajúci a hrdí na svoje korene vrastené do bystrickej zeme.

Záhorská Bystrica má rozlohu 32,3km<sup>2</sup> a počet obyvateľov je 2 386. Počet domov a bytov je 775.

História Záhorskej Bystrice siaha do najstarších čias. Najstaršie osídlenie je z doby keltskej a rímskej, čo dokladajú archeologické nálezy, tieto sú aj z neskorších dôb po príchode Slovanov na naše územie, z obdobia Veľkej Moravy. Písomné pramene dokladajú z roku 1208 pomenovanie hraničného územia Bisztric, ktoré tvorilo základný kameň medzi Bratislavským panstvom a vidiekom. Išlo o neprestajné spory, lebo potvrdenie hranice je aj z roku 1216 a z roku 1256, kde je uvádzaný názov Bistrich.

Prvá doložená písomná zmienka o osade Pistrich je z 26. júla 1314, keď Karol Róbert z Anjou, kráľ uhorský potvrdzuje darovanie územia Rugerovmu synovi Ottovi de Telesprun, do ktorých je zahrnutá už spomenutá Pistrich (Záhorská Bystrica). Územie osady bolo už v týchto dobách lukratívne o čom svedčia spory o jeho privlastnenie z roku 1398, keď prišlo k sporu medzi grófom Petrom zo Stupavy a mestom Bratislava o Záhorskú Bystricu, spor rozriešil až kastelán Borinky. Spory pokračovali aj v dobách husitských vojen, dokonca dvaja občania zo Záhorskej Bystrice boli podozriví, že pomáhali husitom za čo boli súdení až v Trnave. Boli to Kunc Preuer a Martin Poder. Ťažké časy nastali hlavne v období začiatku 16. storočia, keď sa ocitla priamo ohrozená Turkami, ale predsa len bola svojou polohou chránená. V roku 1515 sa dedina rozdelila na dve časti. Hornú časť dostal rád Paulínov z Marianky a dolná časť ostala pod správou Stupavského panstva. Zvláštnosťou je, že toto delenie zanechalo stopy po mnohé stáročia v tom, že horná časť patriaca rádu Paulínov bola viac remeselnícka a dolná časť patriaca Stupavskému panstvu ostala roľnícka. Od roku 1520 nastáva príliv prisťahovalcov z dolnej zeme, prevažne z Chorvátska, ktorí utekajú pred Turkami a postupne sa tu usádzajú. Prví známi osadníci boli Michal Guzič, Ján Horvát, Juraj Ďučič. Veľký prílev nastáva po Moháčskej bitke (1526) o čom svedčí i zápis z roku 1534 o prebudovaní kaplnky na kostol lebo táto už nestačila pre toľkých obyvateľov. Osudy domácich neboli ľahké ani jednoduché najmä v čase, keď panstvo prevzal Gašpar Serédy, ktorému bolo darované Ferdinandom I, za zásluhy v boji proti Turkom. Za jeho panovania sa obec rýchlo rozširovala už v roku 1553 mala 42 port slovenských a 8 port chorvatských. Nebolo to asi spolužitie idylické, keďže sa domáci sťažovali na Serédyho u kráľa, že ich zdiera kruto s nimi zaobchádza a nadŕža Chorvátom. Neboli to však jediné spory. V roku 1562 sa strhla riadna bitka medzi Lamačanmi a Záhorčanmi na hranici chotárov o pasienky a lúky, bola taká tvrdá a mala neblahé následky, lebo pán Dietrich z Borinky bol určený ako sudca na riešenie sporu a následkov.

O bohatstve Záhorskej Bystrice svedčí zápis z r. 1575, keď od rozhádaných potomkov Serédyovcov odkúpil Záhorskú Bystricu Ján Krušič z Lepohlavy za neuveriteľnú sumu 132 000 zlatých, čoskoro však zomiera a majiteľkou sa stáva jeho vdova rodená Pálffy, rod Pálffyovcov vlastnil tieto majetky až do roku 1868, keď si ich vymenili s rodom Károlyovcov, ktorí ich vlastnili až do roku 1945. Rozvoj obce vidieť aj z daňových súpisov roku 1592, keď sa rozrástla na 63 celých port a 26 polovičných. Boli tu výrobcovia vápna, známi tesári, kupci, vinohradníci a ťažilo sa drevo. Mali sme aj samostatného mäsiara, čo mali len veľké obce. Slávny a pamätný bol rok 1647, keď Bystrica dostala práva mesta, s právom predávať víno.

Nešťastia neobišli ani Záhorskú Bystricu. Ťažký úder znamenal veľký požiar v roku 1731, keď väčšia časť obce vyhorela, ale skoro sa spamätala, lebo už o päť rokov neskôr tu bolo 129 dobre prosperujúcich usadlostí. Devätnáste storočie tiež prinieslo viacero pohrôm, ktoré tu zanechali stopy. V roku 1805 tadiaľto tiahli, po bitke pri Slavkove, francúzske vojská Napoleonovej armády a aj keď sa nezdržali dlho, obyvateľstvo si po ich odchode vydýchlo. V roku 1828 bolo sčítanie ľudu, bolo to po veľkej cholerovej epidémii, ktorá zúrila od roku 1811. Výsledky boli zaujímavé, bolo tu 211 domov a 1503 obyvateľov. Od roku 1848 po zrušení poddanstva bola samostatnou obcou. Ťažké časy nastali aj v roku 1866, keď sa 21. júla 1866 na lúkach sústredili zbory pruských vojsk pred rozhodujúcou bitkou, ktorá sa konala v týchto priestoroch na druhý deň 22. júla 1866 a dostala meno Bitka pri Lamači, lebo ňou skončila Rakúsko - Pruská vojna. Podľa pamätníkov sa vraj nedalo dva roky siať ani orať lebo sa náradie lámalo na zbytkoch po boji. Množstvo drobných peňazí sa nachádzalo ešte dlhé roky a prvé obilie malo trpkú chuť. Záhorská Bystrica sa rozvíjala a čulo obchodovala najmä s Viedňou, kde sa vozili i nosili hlavne hospodárske produkty. Zemiaky - rohličky boli vyhlásenou pochúťkou a aj zelé (kapusta) sa rýchlo míňalo pre svoju jedinečnú chuť. Tento obchod prinášal pekné zisky a obec bola považovaná

za najbohatšiu na celom Záhorí. Prvá svetová vojna neobišla ani Záhorskú Bystricu, pred kostolom nájdeme pamätník, na ktorom sú mená padlých. Po prvej svetovej vojne bolo prvé sčítanie ľudu v r. 1920 a z výsledkov sa dozvedáme, že Záhorská Bystrica mala 446 domov a 2454 obyvateľov. Medzi dvomi vojnami sa obec rozvíjala veľmi rýchlo, už v roku 1928 bola celá elektrifikovaná. Úspešná bola aj zbierka na nové zvony, lebo staré boli odvezené a rozliate nazbrane koncom prvej svetovej vojny. Dotácia od štátu a vlastné hospodárenie umožnili už v roku 1936 otvoriť vlastné kino "Olympia" a zriadiť Poštu. V tom istom roku bol do obce zavedený aj telefón. O rok neskôr bol zregulovaný aj Vápenický potok a postavená nová škola. Rozvíjalo sa i hospodárstvo. Chotár mal rozlohu 3668 ha / rok 1938 / z toho bolo 1647 ha polí, 1420 ha lesa, 290 ha lúk, 132 ha pasienkov, 30 ha záhrad, 19 ha vinogradov, a 130 ha bolo zastavaných. Po roku 1945 bola Záhorská Bystrica samostatnou obcou až do 1. 1. 1973, keď bola pripojená k Bratislave ako súčasť IV. bratislavského obvodu. Veľmi jej ublížila stavebná uzávera od roku 1967 do r. 1990 ale v súčasnosti opäť ožíva ako samostatná Mestská časť hlavného mesta Slovenska Bratislavy. (zdroj: [www.bratislava.sk](http://www.bratislava.sk))

V poslednom období vzrástol počet obyvateľstva v Záhorskej Bystrici vzhľadom k nedávnej výstavbe lokality rodinných domov „Strmé vršky“.

Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva je výrazná prevaha žien vo vyšších vekových kategóriách čo súvisí s prirodzenou úmrtnosťou mužov.

Prejavuje sa tu tiež určitý náznak populačnej vlny u obyvateľov vo veku mladých rodičov – 20 až 30 rokov.

Znamená to prejav populačnej explózie na prelome 60. a 70. rokov, ktorý je viditeľný aj napriek odsťahovávaniu sa obyvateľov zo sídla. V tomto období teda Záhorskú Bystricu nepostihol osud väčšiny vidieckych sídiel, ktoré strácali odsťahovaním predovšetkým mladé obyvateľstvo, ale fungoval tu princíp zázemia mesta, ktorý udržiava čiastočne toto obyvateľstvo v mieste svojho vidieckeho bydliska. Pretože v kategórii obyvateľov 15-19 ročných je rovnako vysoké zastúpenie, možno očakávať, že zvýšená pôrodnosť a nápor na predškolské zariadenia ešte potvrdí aj z vlastných populačných zdrojov. Predpokladáme, že nové obyvateľstvo, viazané na nový urbanistický celok rozšíri vekovú pyramídu v jej strednej časti (vekové kategórie od 30 do 35 rokov vyššie), čo znamená že prírastok malých detí do populácie sídla nebude hneď výrazný. O jeho neskoršom prejavení bude rozhodovať hodnotová orientácia a životný štýl prisťahovaných, ale aj stav spoločnosti o 5 až 10 rokov.

Celkove v štruktúre ekonomicky aktívnych v Záhorskej Bystrici prevažujú zamestnanenské profesie, na čom má výrazný podiel predovšetkým 70% žien – zamestnankyň. U mužov samých však sú v prevahe profesie robotnícke. Vybrali si ich aj súčasní dvadsiatnici, i keď medzi nimi rovnako nadpriemerne (ale absolútne nie veľmi významne) sa vyskytujú pracujúci v poľnohospodárskom družstve.

Najviac pracujúceho obyvateľstva sa zamestnáva v priemysle a v obchodných a iných výrobných činnostiach. S odstupom nasleduje poľnohospodárstvo, v ktorom pracuje cca 100 obyvateľov.

Objavuje sa výrazné obsadenie komunálnych služieb mladými vekovými kategóriami a sociálnych služieb staršími vekovými kategóriami. V každom prípade nemožno predpokladať, že nové obyvateľstvo Záhorskej Bystrice bude kopírovať toto naplnenie odvetví.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov má prevažne vidiecky charakter. Podiel vysokoškolákov podľa veku tu výrazne u mužov i u žien stúpa medzi súčasnými štyridsiatnikmi a takmer štyridsiatnikmi. Možno predpokladať, že noví obyvatelia, keď aj nie v prvej generácii, tak určite v druhej, budú znamenať výrazné zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov Záhorskej Bystrice.

V pôvodnom obyvateľstve ide prevažne o katolícku obec, pričom každý štvrtý obyvateľ nie je zaradený do žiadnej cirkvi. Z ostatných je tu nepatrné zastúpenie evanjelikov obyvateľmi v staršom veku a niekoľko jehovistov a ostatných.

Vo vzťahu k lokalitám zámeru, ktoré sú súčasťou mestskej časti Záhorská Bystrica, a teda využívaním služieb sociálnej infraštruktúry je prvoradá analýza zariadení základnej občianskej vybavenosti a zariadení slúžiacich sociálnym skupinám obyvateľstva s nižšou mobilitou (deti, starší ľudia, matky s deťmi, invalidní spoluobčania a pod.). Z hľadiska dostupnosti prichádzajú do úvahy tie zariadenia a služby, ktoré sú lokalizované v mestskej časti Záhorská Bystrica.

Sieť analyzovaných zariadení môžeme z hľadiska kvalitatívneho a kvantitatívneho hodnotiť ako vyhovujúcu s kapacitnými rezervami, predovšetkým vo vzťahu k školským a obchodným zariadeniam – t.j. obchody plnosortimentné potravinové, obchody mäso-údeniny, obchody so zeleninou, pohostinské zariadenia, kino, krytá plaváreň, športové zariadenia, jazdecký areál, základná škola, jasle, MŠ.

#### 4. Súčasný stav kvality životného prostredia

V rámci riešeného územia považujeme za dôležité spomenúť nasledovné zdroje znečisťovania životného prostredia:

- Hlučnosť automobilovej dopravy, kde zaznamenávame nízky podiel zelene plniacej ochrannú funkciu pozdĺž komunikácií. Dotýka sa to najmä lokality Krče, ktorá je potenciálne dotknutá dopravným zaťažením komunikácie I. triedy Bratislava - Stupava
- Hydromeliorácie – t.j. úpravy tokov a kanálov (predmetné územie patrí do časti Bratislavy s najväčšou dĺžkou pripadajúcou na upravené toky a kanále, avšak v kontakte s lokalitou Krče sa nachádza práve pôvodné prírodné spoločenstvo brehového porastu biokoridoru regionálneho významu – Vápenický potok)
- Poškodený poľnohospodársky pôdny fond, predovšetkým erozívne

Ako ukazovateľ hygienickej úrovne územia sme sledovali zdravotný stav obyvateľstva. Môžeme konštatovať, že sa výrazne neprejavili zhoršenia podmienené zhoršenou hygienickou úrovňou územia. K závažným potenciálnym zdrojom zhoršenia hygienickej úrovne územia mestskej časti je spôsob likvidácie tekutého komunálneho odpadu vo forme žump.

Kvalitu ovzdušia determinuje v predmetnom území najmä automobilová doprava. Toto zaťaženie by mohlo byť eliminované vhodnou výsadbou ochrannej zelene, ako aj situovaním výstavby v rámci riešenia urbanistickej zástavby v lokalite Krče. Vyhodnotenie znečistenia a kvality ovzdušia je realizované za celé územie Bratislavy v tom zodpovedajúcej generalizácii, čo platí aj pre index znečistenia ovzdušia IZO.

Charakter a zloženie spodnej vody sú determinované charakterom územia, cez ktoré preteká a sekundárnymi vplyvmi, t.j. antropogénnou činnosťou. Povrchové vody kontaminované vplyvom turistického ruchu a chatového osídlenia môžu byť predmetom znečistenia toku Vápenický potok. V celej oblasti sa uplatňuje vplyv znečistených zrážok a zmyvov zo stromov.

V riešenom území sa tiež prejavuje erózia pôd, najmä veterná erózia, čo súvisí s pôdnym substrátom, silným juhovýchodným prúdením vetra a tiež s vegetačným krytom (časť roka nekrytý alebo nedostatočne krytý pôdny povrch). Z hľadiska reálnej vodnej erózie, ktorá je určená na základe vhlbených líniových mikrotvarov, sa vyskytuje v riešenom území mierna erózia II. stupňa.

Zdravotný stav porastov v malokarpatskej časti katastrálnych území je dobrý.

Všeobecne však stromový inventár je poškodený mechanicky pri prechádzajúcich pestovných alebo ťažobných zásahoch. V dotyku lokality Krče je možné sledovať zhoršenie zdravotného stavu skupín stromov buka (hlavne redukcia asimilačného aparátu a jeho farebné zmeny) hlavne na presýhavých stanovištiach. Tu nízka pôdna vlhkosť vo viacerých predchádzajúcich vegetačných obdobiach bola faktorom oslabujúcim aj stromy tejto dreviny. Buk lesný je na území Malých Karpát vo všeobecnosti drevinou, ktorá je pre neho na vhodných stanovištiach agresívnou, veľmi dobre prosperujúcou z viacerých hľadísk.

Brehové porasty pozdĺž tokov sú však v horšom zdravotnom stave, na mnohých stromoch bolo v uplynulom období badať intenzívnu redukciu asimilačného aparátu, presýchanie korún. Je to s najväčšou pravdepodobnosťou preto, že sa v ostatných rokoch zmenil chemizmus vôd v potokoch natoľko, že to narušuje fyziologické pochody drevín.



V dotyku s lokaltou Krče sa nachádza niekoľko genofondovo významných lokalít výskytu fauny. Sú to väčšinou plazy, obojživelníky, malacofauna a vtáky. Žiadna z nich neleží bezprostredne na území lokality zámeru. Doterajšie výskumy fauny sú však nepostačujúce preto nemôžeme úplne vylúčiť vplyv výstavby na faunu. Vzhľadom k tomu je potrebné podčiarknuť potrebu voľby optimálneho spôsobu zástavby.

#### **IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie**

*1..Požiadavky na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky)*

- **Záber pôdy**

Vlastné územie zámeru je súčasťou katastrálneho územia mestskej časti Záhorská Bystrica, ležiacej v severozápadnej časti územia hl.m. SR Bratislavy. Toto katastrálne územie zahŕňa zastavané územie, poľnohospodársky pôdny fond s celkovou výmerou 32,3km<sup>2</sup>. Vlastný intravilán mestskej časti v súčasnosti rozlohou 141,01 ha tvorí 4,48% z celkovej výmery katastra, realizáciou zámeru vzrastie o podiel uvedený v Prílohe č.2.

Zámer sa realizuje na pôde poľnohospodárskeho pôdneho fondu nižších bonitných tried v súčasnosti dlhodobo nevyužívaných pre poľnohospodársku výrobu. Na pôde sa nenachádzajú trvalé poľnohospodárske kultúry a pôda sa neobrába.

- **Potreba vody**

Dominantnými odberateľmi vody budú domácnosti

priemerná denná potreba vody

$Q_p = 475,2 \text{ m}^3/\text{h}$

maximálna denná potreba vody

$Q_m = 760,3 \text{ m}^3/\text{h}$

ročná potreba vody

$Q_r = 174\,784 \text{ m}^3/\text{r}$

potreba vody

$Q_{pož} = 10,0 \text{ l/s}$

- **Potreba energií**

Dominantným spotrebiteľom energií v lokalite Krče budú domácnosti. Z hľadiska spotreby energetických médií je potrebné uvažovať so zásobovaním teplom a TUV na báze kombinácie plyn a elektrina

priemerná potreba plynu  $Q_p = 637,3 \text{ m}^3/\text{h}$

max. potreba plynu  $Q_m = 1\,062 \text{ m}^3/\text{h}$

ročná potreba plynu  $Q_{roč} = 3,0 \text{ mil. m}^3/\text{r}$

priemerná potreba plynu  $Q_p = 6\,300 \text{ kW/h}$

maximálna hodinová potreba tepla  $Q_m = 10\,500 \text{ kW/h}$

ročná potreba tepla  $Q_{roč} = 13\,642 \text{ MWh/r}$

elektrická energia

celkový výkon

$P_c = 2\,125 \text{ kW}$

výkon na úrovni trafojednotky

$N_t = 2\,795 \text{ kVA}$

V riešenom území je navrhovaných 5 TS po 630 kVA.

V jednotlivých objektoch budú inštalované domové kotolne na spaľovanie zemného plynu (kúrenie, teplá úžitková voda, varenie).

- Surovinové zdroje

Realizácia zámeru nepredpokladá využívanie zvláštnych surovinových zdrojov. V etape výstavby je možné uvažovať o potrebe využitia zdrojov stavebného materiálu, ktorý však vzhľadom na predpokladanú technológiu a organizáciu výstavby bude na stavenisko dodávaný v polotovaroach a hotových stavebných prvkoch. Materiál potrebný na terénne úpravy je vybilancovaný v rámci danej lokality a nezasahuje do čerpania surovinových zdrojov mimo vlastné územie zámeru. Vlastné využitie územia Krče predpokladá realizáciu dopravnej infraštruktúry, ktorá je aj s riešením napojenia na hlavnú komunikáciu integrálnou súčasťou predkladaného zámeru.

- Dopravná infraštruktúra

Vzhľadom na predpokladaný počet obyvateľov po naplnení zámeru – 3336 obyvateľov je potrebné počítať so vzrastom nárokov na obslužnú dopravnú infraštruktúru. Tento nárast bude riešený komplexne rozvoja mestskej časti Záhorská Bystrica

- Technická infraštruktúra

Technická infraštruktúra je organickou súčasťou predkladaného zámeru. Jej koncepcia prevyšuje súčasný štandard infraštruktúralnej vybavenosti, avšak je predpokladom nielen vysokého štandardu bývania ale i environmentálne prijateľnej realizácie obytnej funkcie.

- Pracovné sily

Realizácia zámeru nepredpokladá priame dôsledky v oblasti väčšieho nárastu trvalých zdrojov pracovných miest a teda ani priame nároky na pracovné sily. Určité množstvo pracovných síl vznikne v súvislosti s občianskou vybavenosťou.

- Iné nároky

V predpokladanej kvalitatívnej skladbe budú nároky na následné bezpečnostné opatrenia pre zabezpečenie ochrany majetku a osôb. Tu však bude výrazná participácia jednotlivých majiteľov.

## 2. Údaje o výstupoch

Vzhľadom na charakter činnosti zámeru, je možné uvažovať o nasledujúcich zdrojoch a druhoch znečistenia:

a) znečistenie tuhým komunálnym odpadom a splaškami

Splaškové vody:

Priemerný denný prietok  $Q_d = 475,2 \text{ m}^3/\text{h}$

Maximálny prietok  $Q_m = 1\,425,6 \text{ m}^3/\text{h}$

Ročný prietok  $Q_r = 174\,784 \text{ m}^3/\text{r}$

Dažďové vody

Množstvo dažďových vôd pri 15 min. dĺžke trvania a intenzite  $142 \text{ l/s.ha}$

predstavuje cca  $2,5 \text{ m}^3/\text{s}$ . Dažďové vody budú v maximálnej miere zadržiavané v území, časť bude odvádzaná do miestnych vodných tokov.

b) znečistenie ovzdušia spalínami vykurovacích systémov

Zdrojom znečisťujúcich látok posudzovaného objektu bude:

- vykurovanie domov,
- parkovanie,
- zvýšená intenzita dopravy na príjazdových komunikáciách k objektu.

Sumárna spotreba plynu na vykurovanie bude  $1246 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$ . Garáže sú vetrané prirodzeným spôsobom v zmysle normy. 1 735 parkovísk pre obyvateľov sa posudzujú ako odstavné, t.j. predpokladá sa, že všetky auta sa na parkovisku vymenia behom dvoch špičkových hodín jedenkrát za deň (2 prejazdy). 315 státí pre služby, administratívu, školu a športový areál sa posudzujú ako frekventované t.j. predpokladá sa, že všetky auta sa na parkovisku vymenia behom jeden a pol špičkových hodín trikrát za deň (6 prejazdov). Celkový počet prejazdov za 1 deň bude 5 360. Podstatná väčšina aut bude smerovať do Bratislavy. Emisia znečisťujúcich látok je uvedená v tab. 2

Tab. 2: Emisia znečisťujúcich látok

Zdroj	Znečisťujúca látka	Emisia[kg.h <sup>-1</sup> ]	
		krátkodobá	dlhodobá
Vykurovanie domov	CO	0,7850	0,2617
	NO <sub>x</sub>	1,9438	0,6479
parkovanie	CO	10,9593	2,1919
	NO <sub>x</sub>	0,4184	0,0837
	VOC	1,5343	0,3069

Podrobnejšie sa emisiami zaoberá rozptylová štúdia – Príloha č.6

c) znečistenie pôdy a spodných vôd drobnou pestovateľskou činnosťou

Nepredpokladá sa výrazné znečistenie pôdy a spodných vôd drobnou pestovateľskou činnosťou

### 3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

V rámci riešeného územia boli zmapované stresové faktory, ktoré boli predpokladom pre následné hodnotenie a klasifikáciu územia.

Chceli by sme upozorniť na výrazný vplyv zámeru na obraz krajiny a na zmenu vidieckeho charakteru Záhorskej Bystrice na prímestskú oblasť. Zároveň sa predpokladá zvýšený nárast dopravy a s tým súvisiace zvýšenie emisií a hluku.

Koncepcia urbanistického riešenia lokality Krče je založená na rešpektovaní kontinuity vývoja mestskej časti Záhorská Bystrica, organickom začlenení do pôvodnej štruktúry sídla a vo vzťahu ku geomorfológii terénu lokality Krče a to i napriek jej relatívnej autonómnosti. Rešpektuje tiež ostatné limity územia dané záujmami ochrany prírody.

### 4. Hodnotenie zdravotných rizík

Zdravotný stav obyvateľstva podľa MČ sa sleduje od roku 1994. Z udávaných údajov o úmrtnosti vyplýva, že úmrtnosť v MČ Záhorská Bystrica bola priemerná (1% z celkového počtu obyvateľov) a z analýzy príčin smrti u obyvateľov Záhorskej Bystrice v roku 1994 vyplýva, že zdravotné príčiny úmrtia v najpočetnejších skupinách spadajú do tých istých kategórií, ktoré sú najpočetnejšie aj v ostatných MČ a porovnateľne zodpovedajúce údajom za celú Bratislavu. Podľa príčin smrti rovnaký počet prípadov úmrtia (6) pripadlo na ischemické choroby srdca ako na nádory(6)

Vyskytli sa aj úmrtia z príčin infekčných a parazitárnych chorôb, chorôb tráviacej sústavy, v dôsledku poranenia, otravy alebo vonkajších príčin.

Aj na základe informácií v zdravotných zariadeniach v MČ Záhorská Bystrica môžeme konštatovať, že zdravotný stav obyvateľov všetkých vekových kategórií je dobrý a nevyskytujú sa žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by ho zhoršovali.

V súvislosti s navrhovaným zámerom niet teda podstatného zdravotného dôvodu, ktorým by sa bolo treba, z hľadiska zdravotného stavu obyvateľstva zaoberať.

Navrhovateľovi nie sú známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli v súvislosti s realizáciou zámeru ovplyvniť zdravotný stav obyvateľstva. Navrhovaný spôsob zástavby je z hľadiska kvality humánneho životného prostredia v rámci SR i v porovnaní so zahraničím štandardný.

#### *5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia*

Zámer neovplyvňuje pozitívne ani negatívne chránené územia. Platí tu 1. stupeň ochrany, ktorému sa neposkytuje územná ochrana okrem chránených vtáčích území. Riešenie rešpektuje regionálny biokoridor a zároveň genofondovú lokalitu Vápenický potok. Je ponechané minimálne 30m široké pásmo od okraja lesa bez zástavby.

#### *6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu*

Najvyššiu kumuláciu potenciálnych nepriaznivých vplyvov je možné očakávať v období realizácie stavebnej časti zámeru, predovšetkým v etape realizácie zariadení technickej infraštruktúry, vzhľadom na plošný rozsah, líniový charakter a technológiu výstavby vyžadujúcu si použitie ťažkých mechanizmov. Táto etapa je však časovo obmedzená. Významnosť dosahu potenciálnych nepriaznivých vplyvov a ich časové pôsobenie bude eliminované časovým harmonogramom výstavby, výlučným používaním komunikácií mimo intravilán mestskej časti a následnými terénnymi a sadovými úpravami, ktoré sú súčasťou zámeru.

#### *7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice*

Realizácia zámeru nebude mať negatívny vplyv presahujúci štátne hranice. Lokalita Krče sa nachádza v pohľadovo exponovanej polohe zo smeru hraničného toku rieky Morava.

Celkové urbanistické riešenie rodinných a obytných domov však bude mať výrazný zásah do krajinskej scenérie.

#### *8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy spôsobiť s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území (so zreteľom na stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok).*

Z hľadiska posúdenia sekundárnych vplyvov realizácie zámeru so zreteľom na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území a na stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov a kultúrnych pamiatok, zámer zohľadnil skutočnosti vyplývajúce z ochrany ekologicky významných segmentov a situovaním vegetačných návrhov tvoriacich prechod medzi urbanizovanou krajinou a prírodnou krajinou. Tiež sú zohľadnené postupným rozvojom zástavby a zvyšovaním podielu vnútroštátnej zelene, riešením parkovej zelene a zelene záhrad v dotyku s biokoridorom regionálneho významu tvoreným brehovými porastami Vápenického potoka.

Z hľadiska ochrany prírodných zdrojov a biodiverzity je treba podčiarknuť ponechanie ekostabilizačných plôch v rámci riešeného územia.

Z hľadiska architektonického a urbanistického sa javí ako potrebné preriešiť nie celkom plne rešpektovaný pôvodný ráz vidieckeho sídla Záhorskej Bystrice.

Lokalita zámeru priamo neovplyvňuje a nezasahuje do chránených prírodných území ani do území pamiatkovej zóny.

#### *9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti*

Predkladateľovi nie sú známe ďalšie riziká spojené s realizáciou činnosti v zmysle predloženého zámeru.

#### *10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činností.*

- spôsob vykurovania a komplexné riešenie likvidácie tekutého domového odpadu
- s pozitívnym dopadom v rámci celej mestskej časti

- riešenie dopravného napojenie lokalít zámeru mimo súčasný intravilán mestskej časti
- riešenie napojenia významných vnútrošídlných prvkov systému ekologickej stability na krajinné prvky tohto systému
- situovanie zástavby na poľnohospodársky nevyužívanú pôdu nižších bonitných tried
- minimalizácia zaťaženia územia v etape stavebnej realizácie optimálnym časovým rozložením prác
- eliminácia potenciálnych následkov stavebnej činnosti komplexnými terénnymi a sadovými úpravami
- preventívne riešenie bezpečnosti a ochrany majetku vybudovaním verejného osvetlenia a komplexnej telekomunikačnej siete s možnosťou využitia pre aktívne bezpečnostné systémy
- územnou rezervou pre vybudovanie príslušných zariadení sociálnej infraštruktúry
- vybudovanie delenej kanalizačnej siete a minimalizácia spevnených vodonepriepustných plôch s cieľom minimalizovať zmenu vodného režimu dotknutého územia
- spôsob riešenia architektúry jednotlivých objektov zodpovedajúci charakteru prímestského vidieckeho sídla s rešpektovaním regionálnych osobitostí
- nadradením pešieho pohybu v rámci lokalít zámeru okrem iného stálymi technickými a stavebnými prvkami ukladajúcimi dopravu

#### 11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Ako nulový – porovnávaci variant, je možné použiť alternatívu rozvoja obce iba intenzifikáciou využitia intravilánu obce, v ktorom je v súčasnosti možno využiť iba niekoľko nazastavaných prieluk a dostavbu pozdĺž existujúcich komunikácií, čím je možno zvýšiť počet domov o cca 30 jednotiek. To pri predpoklade realizácie formou dvojbytových domov predpokladá nárast o 60 bytov pri priemernej obľožnosti 3,0 obyvateľov na byt, čo predstavuje nárast o 120 obyvateľov.

#### 12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou UPD a ďalšími relevantnými strategickými dokumentami

Podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie „Aktualizácia ÚPN hl.m. SR Bratislavy, rok 1993“ v znení neskorších zmien a doplnkov, je územie vymedzené pre riešenie Územného plánu zóny Záhorská Bystrica- Krče z väčšej časti určené na funkčné využitie so schválenou prevládajúcou funkciou *malopodlažná bytová zástavba*. V severnej časti územia okolo športového areálu je územie určené pre funkčné využitie *šport*, ktorého obsahom základných plôch a zariadení sú športové plochy prevažne areálového charakteru tvorené krytými športovými zariadeniami, športovými otvorenými ihriskami a zariadeniami telovýchovy všetkých druhov pre deti, mládež a dospelých, špecifickými zariadeniami jazdeckého, motoristického, vodáckeho, leteckého, modelárskeho a amatérskeho športu a prírodným prostredím.

V území pozdĺž Vápenického potoka je územie vyčlenené pre funkčné využitie *biokoridoru*.

V návrhu územného plánu hl. mesta SR Bratislavy (2004) sa navrhuje v predmetnom území popri malopodlažnej zástavbe obytného územia aj zmiešané bývanie + občianska vybavenosť a to v priestore medzi komunikáciou do SOU energetickým a koridorom Vápenického potoka. Územie okolo športového areálu sa ponecháva pre funkčné využitie športu, telovýchovy, rekreácie a voľného času. Časť územia južne pod športovým areálom sa navrhuje využiť ako krajinná zeleň. V území pozdĺž Vápenického potoka sa ponecháva krajinná zeleň a biokoridor.

#### 13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.

Vzhľadom na charakter činnosti, šírku a hĺbku spracovaných dokumentov a v nich podaných analýz stavu ŽP a možných vplyvov vyplývajúcich z realizácie zámeru je predpoklad, že údaje a analýzy

predložené v zámere by mali postačovať pre posúdenie súladu predmetnej činnosti s ochranou a tvorbou humánneho životného prostredia v plnom rozsahu.

## **V.Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu**

Zámer je predložený len v jednom variante

## **VI.Mapová a iná obrazová dokumentácia k údajom podľa bodov II. A III.**

- Príloha č.1 – umiestnenie navrhovanej činnosti
- Príloha č.2 – Bilancie a výpočty
- Príloha č.3 – Komplexný urbanistický návrh
- Príloha č.4 – Dopravné napojenie
- Príloha č.5 – Dendrologický posudok
- Príloha č.6 – Royptylová štúdia

## **VII.Doplňujúce informácie k zámeru**

*1.Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov.*

- Priestorová syntéza pozitívnych faktorov a návrh tvorby MÚSES, Záhorská Bystrica
- Atlas SR SAV a SÚGK Bratislava, 1980
- Brouček I. et al., 1978: Macroseismic intensities observed in Czechoslovakia and Poland. Polish Acad. Of Sciences Warszawa
- Hrašna M., Matula M., 1974: Inžinierskogeologická mapa SZ časti Veľkej Bratislavy 1: 10 000. Archív KIG PRIF UK Bratislava
- Hrašna M., Vlčko J., 1985: Vysvetlivky ku inžinierskogeologickej mape Záhorskej nížiny 1: 50 000. Vyd. GÚDŠ Bratislava a Slov. kartografia
- Kvitkovič J., Vanko J., 1990: Recentné vertikálne pohyby Západných Karpát pre epochu 1951 – 1976. Geogr. Čas č. 4, roč. 42
- Dopravné napojenie na cestu I/2., Cestprojekt Bratislava, 2005
- Dendrologický posudok, Z. Hudeková, Bratislava, 2006

*2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti*

V priebehu predošlých etáp spracovávaní ÚP zóny boli k dispozícii stanoviská nasledovných inštitúcií:

- Hlavné mesto SR Bratislava, Magistrát hl.m. SR Bratislavy, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava
- Mestský úrad ochrany pamiatok, Uršulínska 9, 811 01 Bratislava
- Mestské lesy v Bratislave, Cesta mládeže 4, 831 01 Bratislava
- Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja a územného plánovania, P.O.Box 106, Trnavská cesta 8/A, 820 05 Bratislava
- Krajský stavebný úrad v Bratislave, Dúbravská cesta 3, 845 14 Bratislava
- Krajský úrad životného prostredia v Bratislave, Karloveská 2, 841 04 Bratislava 4
- Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Bratislave, Vajnorská 98/D, 861 03 Bratislava
- Krajský pamiatkový úrad, Leškova 17, 811 04 Bratislava
- Krajský lesný úrad v Bratislave, Pekná cesta 19, 831 05 Bratislava
- Krajský pozemkový úrad v Bratislave, Krížna 52, 821 08 Bratislava 2
- Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Staromestská 6, 811 03 Bratislava

- Krajský dopravný inšpektorát, Špitálska 14, 812 28 Bratislava
- Štátna ochrana prírody SR, Regionálna správa ochrany prírody a krajiny Bratislava, Hanulova 5/d, 844 40 Bratislava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave, Ružinovská 8. P.O.Box 26, 820 09 Bratislava 29
- Obvodný úrad životného prostredia v Bratislave, Hanulova 5/C, 841 02 Bratislava
- Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Bratislave, Ružová dolina 27, 821 09 Bratislava
- Obvodný pozemkový úrad, Krížna 52, 821 08 Bratislava
- Obvodný úrad v Bratislave, Odbor krízového riadenia, Staromestská 6, 814 40 Bratislava
- Obvodný lesný úrad v Bratislave, Pekná cesta 19, 831 52 Bratislava 34
- Okresné riaditeľstvo PZ v Bratislave IV. ODI, M.Sch. Trnavského 1, 844 22 Bratislava 42
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Staromestská 6, 811 03 Bratislava
- Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Krížna 42, P.O.Box 7, 820 05 Bratislava 25
- Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava
- Dopravný podnik Bratislava a.s. Olejkárska 1, 814 52 Bratislava
- Západoslovenská energetika, a.s. Čulenova 6, 816 47 Bratislava 1
- Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. Miletičova 5, 824 84 Bratislava Slovenský plynárenský priemysel, a.s. Mlynské Nivy 44/a, 825 11 Bratislava 26
- Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. Prešovská 48, 826 46 Bratislava 29
- Slovak Telecom, a.s. Námestie slobody 6, 817 62 Bratislava 15
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. OZ Hydromeliorácie, Vrakunská 29, 825 63 Bratislava
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.o. OZ Povodie Dunaja, Karloveská 2, 841 04 Bratislava

Podmienky stanovené vo vyjadreniach dotknutých orgánov boli zapracované do riešenia realizácie zámeru a budú zohľadnené pri spracovaní vykonávacej dokumentácie jednotlivých etáp.

*3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov.*

Ako vyplýva z predloženého zoznamu vyjadrení dotknutých orgánov, doplneného stručným prehľadom obsahu vyjadrení je predpoklad, že zámer postihuje všetky potenciálne vplyvy realizácie investície. Z hľadiska územnoplánovacej prípravy realizácie zámeru je treba podčiarknuť, že lokalita bola schválená Aktualizáciou územného plánu hl.m. SR Bratislava v roku 1993 pre využitie zodpovedajúce zámeru.

### **VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru**

Bratislava 10.3.2006

### **IX. Potvrdenie správnosti údajov**

*Spracovateľ zámeru:*

EIA Centrum, Fakulta architektúry STU, Nám. Slobody 19, Bratislava

Zodpovedný riešiteľ:  
RNDr. Ingrid Belčáková, PhD

Riešitelia  
RNDr. Ingrid Belčáková, FA STU

---

Ing. Zuzana Hudeková  
Doc.RNDr. Ferdinand Hesek, CSc  
Doc. Ing.arch. Ľubica Vitková, PhD

*Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa*

Vladimír Kubovič  
Miestny úrad  
Záhorská Bystrica